

PRZYNALEŻEĆ (182) *vb impf*

a *pochylone, pierwsze e jasne; -éc (7), -eć (4) SarnStat (7:4).*

inf przynależać (9). ◇ *praes 3 sg* przynależy (116). ◇ *3 pl* przynależą (30). ◇ *praet 3 sg f* przynależała (2). *n* przynależało (9). ◇ *3 pl subst* przynależały (4). ◇ *fut 3 sg f* przynależać będzie (3). *n* będzie przynależać (2), przynależać będzie (1) *SarnStat (2:1)*. ◇ *imp 3 sg* niech przynależy (1). ◇ *con 3 sg f* by przynależała (2). *n* by przynależało (2). ◇ *3 pl subst* by przynależały (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.

1. *Mieć związek, odnosić się do kogoś lub czegoś, dotyczyć; attinere, pertinere Calep, Cn; concernere JanStat; attingere, competere, facere, habere, spectare Cn (34) : Attinere – Przynaliezecz, Co fzie mnie tknie. Calep 112a.*

przynależać do czego (2): GórnDworz Q4v; ábowiem w świętościach przyymowaniu potrzebna iest wiara ónego/ który świętość przyymuie: áby vwierzył obietnicóm/ kthóre przynależą do świętości BiałKat 248v.

przynależać komu, czemu (6): RejPosRozpr c4; ReszHoz 123; rofkázuiemy: ábyście tę wftawę náłzę w mieściách/ y w miálteczkach v kościołów fárlkich w święte dni/ przez iáwné obwołanie dla wftytkich/ którym przynależy wiadomośc [ad universorum quorum interest noticiam JanStat 1050]/ kazáli opowiedzieć. SarnStat 275; Téż wftytki ísprawy znácznieyíszé/ ktoré przynależą ziemiám przerzeczonym/ zá rádą Rad ziem przerzeczonych/ bédziemy kończyć y íkázowác. SarnStat 1118, 275; [HerbOdpow Gg2; wolno theíz kazdemu brathu czechu tego náłzego ýachacz z robothą íwoýą kthora przynalezý rzemýellu krawieczkiemu MetrKor 1581 129/65]. Cf Zwrot.

przynależać ku czemu (1): (nagł) Papieíz Lámpy wymyílił. (–) [...] Ku ogniu tefz/ álbo ku thym Swiecom/ przynależą Lámpy KrowObr 90.

przynależać na kogo, na co (7): Gdy się modlił krwáwym potem/ był pogębkwon: gdy náuczał/ gdy vkrzyżowan był: y wftytki ínize vniżoné ísprawy iego/ te ná lámé człowieczeństwo przynależą. BiałKat 86, 256 [3 r.], 257 [2 r.]; czemu [wywozowi i wwozowi towarów przez Węgrów i Ślązaków] niema závádzác tákie zámknienié/ ktoré tylko ná poddáné náłzé przynależć ma. SarnStat 1238.

Zwrot: »[komu] własnie przynależć« (1): Nápisano w Zakonie Bożym: Czći oycá y mátkę twoię [...]. A to co ftárym powiedziano było/ Páweł s. vczy że téż to ludzióm Krześciáńskim własnie przynalezý RejPosWstaw [41⁴].

α. *W objaśnieniach słownikowych łacińskich przymiotników odrzeczownikowych (10) :*

przynależać do czego (9): Epistolaris, Quod ad epistolam pertinet – Czo przinálezi do piísaniálistów. Calep 368a; Herbarius, Quod ad herbas pertinet – Rzecz którą do ziół przinalezý. Calep 477b; Muscarius, Quod ad muscas pertinet – To czo do much przinalezý. Calep 682b; Scutarius, Quod ad scuta pertinet – Tenktori do tarczý przinalezý, pawezniczi. Calep 958b, 9a, 386a, 690a, 713b, 828b.

przynależać komu (1): Quaestorius, Quod ad quaestorem pertinet – Czprzynaliezý poborzi [lege: co przynalezý poborcy]. Calep 884b.

a. *Być nieodłącznie związanym, stanowić istotną cechę, warunek (8) :*

przynależeć do czego (2): bo cnotliwe wczynki potwierdzają wiarę/ y do prawej pokuty człowieka chrześcijańskiego przynależą. *BiałKat* 376 marg; *ReszHoz* 127.

przynależeć czemu (5): IZ każdemu Sądowi przynależy prawo: przyłtoyna rzecz ielt naprzod wiedzieć Opifanie Prává *GroicPorz* a; *WujNT* 738. Cf *Zwrot*.

przynależeć na co (1): nauczyć cię chcę co na tę wiarę przynależy: co wierzyć masz: iákim porządkiem masz się poznać w Wierze Chrytułowey/ á w Kościele Chrześcijańskim być *BiałKat* 40v.

Ze zdaniem podmiotowym (1): Ale oprócz tych rzeczy/ ktore tá Swiętość z inłzymi Swiętościami ípolne ma. Naprzod ono włafnie Bierzmowaniu przynależy/ iż Krztu S. łáfkę ku dołkonáłości przywodzi. *KuczbKat* 155.

Zwrot: »włafnie [czemu] przynależeć« (2): *KuczbKat* 155; áby/ gdy rzecz bywa o dobrych wczynkach/ iáko tu teraz/ [...] niechcielímy thego przypifowác załługam á wczynom náłzym/ czo włafnie przynależy łáfce Bożey/ przez załługę męki Páná Krytułowey. *RejPosWstaw* [21³].

2. Być czymś; pertinere *Modrz, JanStat, Cn; esse alicuius* *Modrz, Calep; competere, spectare* *JanStat, Cn; concernere, contingere, deberi, incumbere, subiacere* *JanStat* (77) :

a. Jako włafność (lub rzecz do chwilowej dyspozycji) (7) :

przynależeć komu (4): [*Panowie do ołtarza niešli: koronę, sceptrum, jabłko, miecz*] Potym [po pomazaniu i poświęceniu szat koronowanego] pánom ktoremu co przynależáło/ Z ołtarzá oddawano/ ich nośidlá cáło. *StryjWjaz* C2v; *SarnStat* 1118. Cf *Zwrot*.

przynależeć na kogo (1): włyftká ziemiá Pomorzka [...] ze włyftkiemi Zamki/ Miáfty/ [...] y ze włyftkiemi przynależnościami/ y z páńftwem wńzech pożytków y wńzého Pánftwá/ które przynależály ná przerzeczonego Páná Króla Kázimiérzá y ku królestwu Polfkiemu/ máią y teraz należéc *SarnStat* 1088.

Zwrot: »prawem [komu] przynależeć« (2): która to ziemiá Bełzka ípráwiedliwym Tytułem/ prawem flufznym dziedzicznym ípadájącym nikomu innému/ iedno nam przynależáły y przynależy [*iure legitimo ... nos et nullum alium contingebat, atque contingit et concernit* *JanStat* 796]. *SarnStat* 1053.

Przen [komu] (2) :

Zwroty: »prawem przynależeć« (1): Iż iuz ielth złupion on mocarz á nieprzyaciel twoy [*tj. czart*] z onego kroleństwa [*tj. świata*]/ ktore był chytrze wyludził ná przodkoch twoich/ ktore tobie prawem przyrodzonym/ á práwie ípatkiem włafnie przynależáło/ á iuz záfię tobie ielt przywrocono. *RejPos* [77]v.

»włafnie przynależeć« (2): *RejPos* [77]v; Tá tedy ípráwiedliwość/ nie tylko każdemu przywłafzcza co komu włafnie przynależy/ ále też nic nikomu nie wydyzera/ owłzem rzeczy íwoie włafne ípráwiedliwie rozdáye. *RejPosWstaw* [21²]v.

b. Jako uprawnienie (często do przejęcia majątku): przysługiwać; sequi, tangere *JanStat* (34) : ielth zá trzecím rofkazániem [*Żyd wezwany*] nie przydzie/ winę/ która przynależy zá to/ niech przerzeczonému Sędziemu zápláci. *SarnStat* 254.

przynależeć do kogo, do czego [= instytucji itp.] (7): A gdy niemálf przyiaćioł y żony/ tedy ípadek przynależy do fkárbu Krolewfkiego/ kthory iuz ielt ołtátecznym Dżiedzicem. *GroicPorz* gg, ff3v,

ggv, oo3v; Lowienie Ryb y Clá ftáré do Zakonu przynależć máią. *SarnStat* 1089 *marg*, 1071. *Cf Fraza*.

przynależć komu (19): Wyedząc thedy rodzicowye iż przynależy krolestwo nyebyefkye nyemowyątkom/ wto fie wdawác będą/ áby [...] przez krzeft były wyedzyone ná to zdrowye dulfne. *GliczKsiąż* D; iefli Kráwec lukno zápláci Pánu/ tedy Kráwcowi przynależy ípráwá przeciw złodzieiowi. *GroicPorz* ee2v, í4v; *WujJudConf* 170; *RejPosWstaw* 143v; *Calep* [877]a; Zá głowę Zydowską winá Pánu zwiérzchnému przynalezzy, to ieft, íprzedánié dóbr [zabójcy] do íkárbu. *SarnStat* 253; zkąd [z roztrwonienia majątku przez starszych braci] brácia młódfzy w dziećinnych lećiech będący/ ná dobrách oyczyftych/ których im iednákowa część przynależy/ bywáią ofzukawáni. *SarnStat* 593, 352, 474, 593, 594. *Cf Fraza*.

przynależć na kogo (8): ále tylko o część íwá dziedziczná/ która nań przynależy/ ma zupełná moc Práwem czynić. *SarnStat* 592, 189, 1245, 1254. *Cf Fraza, Zwrot*.

W charakterystycznych połączeniach: przynależy cło, część (dobr, dziedzictw) (8), dawność (3), dziesięcina, ekscyrcyja, imienie, krolestwo niebieskie (2), listy [uprawniające do czegoś], łowienie [= przywilej łowienia] ryb, podymne, przywilej, spadek (3), sprawa [jaka] (2), wina (3), zbawienie, ziemie [jakie]; przynależć z staradawna; przynależć do Kościoła, do skarbu krolewskiego (3), do zakonu; przynależć dziecckom, koźdemu z osobna, krolowi, niemowiątkom, panu, sierocie, stronie pozwanej, wójtowi, wszystkim.

Fraza: »prawo przynależy; z prawa, prawem, wedle prawa przynależć« [w tym: komu (7), na kogo (2), do kogo (1)] = *iure pertinere* *Modrz*; *ius competit (competebat), praescriptio pertinet* *JanStat* (4;4:1:1): *GroicPorz* d3v; Záprawdę te ziemie/ ktore ábo towárzyfze náfzi/ ábo przyiáciele nam dobrze záchowáni/ przez wiele wiekow trzymáią/ y miefzkáią w nich/ chocia íię zdádzą nieiákim práwem do nas przynależć/ wízákże lepiej áby zá słuźnemi kondyciámi iym były pozwolone/ niżli woyná odbieráne. *ModrzBaz* 106; kótrzy bráciá/ álbo powinowáté íwé zábiíiáią/ w oyczyfté dobrá nie mogą wftępowác [...] y potomftwo ich oddalamy od wízelkiéy części tákowych dziedzictw: kótraby im z práwá przynależáá [privamus omni legitima talium haereditatum portione *JanStat* 564] *SarnStat* 595 [idem] 610, 1091 [2 r.], 1096, 1211, 1250, 1253.

Zwrot: »[na kogo] z działu przynależć« (2): [Gdyby wdowa wychodziła za mąż] tedy íkázuiemy/ iż tylko ná ono [osierocone] potomftwo wízyftkié dobrá oycowfkié cále z drugá częścią/ która ná nie z działu przynależć będzie [cum alia parte, ipsos in divisione concernente *JanStat* 575]/ wízyftkich dóbr máćierzyńfkich/ [...] niech przypádná. *SarnStat* 630 [idem] 639.

Szereg: »przynależć i ściągáć íię« (1): [przerzeczoný A.] będzie powinien/ y iego potomkowie będą powinni względem przerzeczonych dóbr [...] od wízyftkiégo przenágábánie práwnégo/ v wízyftkich Sądów Królestwá przez wízyftki dawności Ziemfkié/ iáko ná kótrá ofobę płci y ítanu oboygá ziemfka dawność przynależy y ściągá fie/ brónić *SarnStat* 1254.

c. Jako obowiazek, zakres kompetencji; decere *Modrz*; *expedire, manere, oportere* *JanStat* (36) :

przynależć komu (24): Nie może też Powod przeciw niemu [przysięgajęcemu] czynić o krzywoprzyfyeftwo/ Abowiem tá iuz ípráwá nie iemu przynależy/ ále Pánu Bogu [...] tho ma być poruczono. *GroicPorz* z4v; *ActReg* 165; [podskarbi nadworny] onémi [pieniądzmi] będzie ízáfował/

za rofkazaniem Króla Ie⁸⁰ M. y wżyfłtkié inné rzeczy będzie czynił z Dworzány y z naiemnými żołnierzmi/ które Podkárbiému Koronnému przynależą. *SarnStat* 335, 42, 157, 310, 312, 566, 691, 771. Cf *Fraza*, *Zwrot*.

przynależć na kogo, na co (9): Miary kázde y wagi [...]/ ktore Hetman Mieyflki/ álbo ten ná ktorego then vrząd ofolbiwie przynależy/ ze dwiemá z Rády częłto opátrowác powinien *GroicPorz* b4, b4, d, cc4v, hh4v; *ModrzBaz* 26, 49v; IEft przyniešiono przed nas: iż Stároftowie náłzych ziem polpólicie wżyfłtki fpráwy/ które ná ich fądy nie przynależą/ fkázuią y fądzą *SarnStat* 528, 830.

cum inf (10): Też ná vrząd Rádziecki przynależy/ rołterkow w Miełcie niedopufzczác *GroicPorz* b4, d, aa3v, hh4v; *ModrzBaz* 49v; wżákże dla tego/ iż dwa vrzędnicy w iednych fpráwách obieráią fię: [...] á ztąd przydawály fie obłędliwošci y omiełzkánia w tych rzeczach/ które im przynależáło opátrowác y czynić: [...] *SarnStat* 310; ále tákowy pozwány fwęgo práwá álbo rzeczy przed Sędzim/ któremu takową rzecz fądzic przynależy [*coram Iudice competenti JanStat* 515]/ dochodzić ma. *SarnStat* 566 [*idem* 771], 691, 771.

Ze zdaniem podmiotowym (2): *GroicPorz* cc4v; Co przynależy ná Senat/ y ná wżyfłtkie infze ołoby rádne/ áby około wotowánia ná wżyfłtko baczenie mieli. *ModrzBaz* 26.

Fraza: »[komu] (to) przynależy wiedzieć« [*w formule urzędowej*] [*szyk zmienny*] (11): S.G. Woyth przyfyęgly Miáftá.N. oznáyumię tym to piánim kázdemu komu to przynależy wiedzieć/ iże [...] *GroicPorz* p2, k, aa3v, llv; [*My, Król*] Pomorzkiéy/ Prułkiéy ziemie/ Pan y Dziedzic/ rć. Ná wieczną pámięć. Oznáyumiemy którym to wiedzieć przynależy [*Significamus tenore praesentium quibus expedit JanStat* 1016] wżyfłtkim teraz y ná potym będącym/ którzy tego wiadomošć będą mieć: Iż [...] *SarnStat* 951, 8, 986, 997, 998, 1086, 1215.

Zwrot: »włáśnie(j), z włásnej persony przynależć [komu]« (2:1): aby Sędzia fądził wedle powiełci ftron y wedle wywodow. Abowiem w ten czás Sędzia ieft Perfoná iáwna/ ktoremu z włáfney Perfony nie przynależy w oney fpráwie nic wiedzieć *GroicPorz* aa3v; *RejPos* 23; Iákož tedy y w ktorey rzeczy flúżyły niewiáły košciółowi? Bez wátpienia że wflugowály vbołtwu w tym co im włáfnie przynależáło. *RejPosRozpr* c2v.

3. Być należnym (o ustosunkowaniu się i sądach wobec kogoś, zwykle: Boga) (12) :

przynależć do czego (1): od chwálebnego obyczáiu nie odftępuy: áby cie kto miał ná to náwiešć: iżebyš miał ná to pozdrowienie [*archanielskie, tj. modlitwę Zdrowaš Maryjo*] niewfpóminác/ [...] nabožnie nie mówić z wiárą stáką: iáka do niego przynależy. *BiałKat* 231.

przynależć komu, czemu (10): A ták flúłźnie wżyfłtká tá częšć/ ktora fie Świętym wyrządza lámemu Chriřtułowi przynależy *WujJud* 56; ábyšcie tey Pánnie zá wżyfłtki dobrodzieyftwá wšelkiego domu Iágełłowego taką pocciwošć y wdzięcznošć pokázowáli iaka iey ftánu Krolewłkiemu przynależy. *BiałKaz* M3, E4, F3 [2 r.], F3v [2 r.], G2v. Cf *Zwrot*.

Zwrot: »włáśnie przynależć [komu czemu]« (2): nie godzi fie tego przywáłzczác fpráwie człowieczey pod załłoną wflugowánia/ co włáfnie przynależy lámemu Pánu Bogu *RejPosRozpr* b4, b4.

4. Być częścią czegoś, wchodzić w skład; obtinere, pertinere, spectare JanStat (13) :

przynależec do czego (1): dla czego nas wczono przy paćierzu zarázem ARchányelkiego pozdrowienia? Cóż? ábo iáka modlitwá ieft. czy do modlitwy Páńskiey przynależy? *BiałKat* 223v.

a. *Być członkiem zespołu [do kogo] (1)* : fámi fie wydawáią iáwnie/ iż nie fá potomkowie Apóstołow Kryftułowych. Ale do onych przynależą o których Apóstołowie Páńscy prorokowáli *WujJudConf* 125.

b. *O terytorium (11)* : iż dobrá fwe dziedziczné/ to ieft wieś N. ze wzyftkim téy wsi dziedzictwem/ y ze wzyftkimi do téy wsi przynależnościami/ którymbykolwiek fpořobem przynależály y przychodźiły/ [...] Szláchetnému N. z N. przedał ná wieki *SarnStat* 1250, 1097.

przynależec do czego (5): Polacy wywodzili zás Podole z dawná do Korony przynależec. *StryjKron* 612; wrakowniczi wmayentnołczy swy dziedziczny Mlyn staká Rolá sláká sogrodem czo sweka [lege: z wieka] do thego Mlina przinaleszalo: przedałem *ZapKościar* 1582/40v; dwory pożytki y ze wzyftkiemi innémi przyległościami do rzeczóného Zamku Máryenburgu máią przynależec. *SarnStat* 1091, 1089 marg, 1110.

przynależec ku czemu (4): które [pożytki] z ftáradawná ku temu N. dziedzictwu przynależály *SarnStat* 1249 [idem] 685, 685, 1249. [Cf też **2.a.** *SarnStat* 1088.]

W charakterystycznych połączeniach: z (stara)dawna przynależec (5), z wieka; przynależec ku dziedzictwu (2), do Korony, do Krolestwa Polskiego, do majetności (2), do mlyna.

5. *Podlegac czyjejs władzy, jurysdykcji; pertinere JanStat, JanPrzyw; cohaerere JanStat (14)* :

przynależec do czego (11): Tákże iefli mężobóycá nieośiádły/ á o mężobóyftwo przez pozew nářz v Fáry álbo w Plebániiey/ do którój przynależy/ pozwány niepořluznie przed námi nie ftánie/ [...] *SarnStat* 606. Cf »do prawa przynależec«.

przynależec komu (1): [pokój] z tymże Kaźimierzem Pánem Krolem/ królestwem Polkim/ Książęty/ Pány/ Páńftwy/ Ziemiámi/ Koádiutory/ y témi którzy im przynależą poddánémi *SarnStat* 1086.

Zwroty: »przynależec [czyjej] opiece (a. pieczy)« [szyk zmienny] (2): Niepráwnie miedzy námi podzielono rzeczy/ Które ták mey iáko twéy przynależą pieczy. Bo ty córy méy żywot chceřz przywłaczyc twemu Száfunku: zořtáwuiác zás ftárániu memu/ Płáczę/ łzy/ y kłopoty *ZawJeřt* 40, 40.

»do prawa [= jurysdykcji terytorialnej] przynależec« = *ad ius pertinere JanStat, JanPrzyw (10)*: dla których długów mieřzáníe zwykli kmiećie w mieřciách y w miáfteczkách zápowiádác/ zářzymawác/ y pozywác/ opuřciwřzy práwo/ do którój kmieć względem mieřzánía fwego przynależy. *SarnStat* 293 [idem 665, 920], 351, 565, 665 [2 r.], 771, 893, 920 [2 r.], 921.

6. *Służyć czemuś, być przydatnym; pertinere Modrz, JanStat (10)* :

przynależec do czego (1): że to Rzeczyřořpolitey ieft rzecz bárzo pożyteczná/ áby zákazano wnořzenia wzyftkich rzeczy/ ktore do zbytku przynależą *ModrzBaz* 82v.

przynależec czemu (2): zebrałem téz z nich [z *Ksiąg o lekarřtwach*] wřzelkie lékárřtwá wéřpól: á ták które głowie przynależály/ zgrómáđziwřzy w kupę naprzódem położył *SienLek* a4v; *RejPosRozpr* c2v.

przynależec ku czemu (7): [sługa miejski przysięga:] Ale cobym rozumiał przynależec ku pożytkowi mieřfkiemu/ kthemu fye záwřzdy ftáránim moim/ ile będę mógł/ przykłonić chcę. *GroicPorz* g2v; *RejPosRozpr* b4 marg; *ReszHoz* 121; wřtáwiami: áby Prokurator [...] wzyřtko czynić [mógł]/ co ku obronie řpráwy iego przynależy *SarnStat* 143; [ustawiami] áby řaden [...] ták w rzeczách

przedáynych/ które przynależą ku poópolitym potrzebóm [*ad communem omnium usum necessariis JanStat 279*]/ iáko téz y w rzemieślách/ y płacéy rzemieślnikóm nie był wciśnión. *SarnStat 297, 571, 761.*

7. *Być stosownym, właściwym, możliwym dla kogoś lub czegoś: komuś coś godzi się, przystoi; coś jest dla kogoś wskazane; est alicuius Modrz, Cn; convenit JanStat, Cn; interest, proprium est Modrz; accidit, addecet, cadit, competit, condecet, decet, dignum est, meum est, quadrat, rectum est Cn (21) :*

przynależy komu, czemu (13): izali to [*mieszkanie z miłośnicą*] nie ielt nieczífti grzech? Záprawdę fzkárády/ kthory żadnemu wyernemu krześciyaninowi nye przynależy *GliczKsiąź B7v, A4, M4v, O4v*; Abowiem wiernym thylo thá modlitwá [*o odpuszczenie grzechów*] przynależy: [...] Lecz który fye kolwiek nie okrzci/ [...] nie może Bogá oycá zwywác *BiałKat 211*; Wiećie że fтворzenie lámemu Bogu przynależy [!]. O tym Moyżefz świadczy gdy Ziemie y Niebo á potym wfyłtkie infze rzeczy od Páná Bogá fтворzone przez siedm dni/ być opowiada. *BiałKaz E3*; że práwa część á wczíwość/ nie zależy w zacności rodzáiu/ nie w bogáctwách/ [...] co zá rowno ták dobrzi iáko y źli miewáią/ ále w tych cnotách/ ktore właśnie dobrym przynależą [*quae bonorum propriae sunt*]/ iáko w roftropności/ mierności/ fzczodrobliwości *ModrzBaz 14*; Abowiem przeciwnými fprawámi [*właściwymi mieszczanom*]/ które fzláchćicóm nie przynależą/ fzláchectwo w profy y poópolitégo człowieká ftan fie obráca. *SarnStat 237; [PlutBBud O4]. Cf Frazy.*

przynależy na kogo, na co (5): Y infze wfyłthki rzeczy chowác chcę/ ktore ná dobrego/ wiernego Prokuratorá y obrońcę przynależą. *GroicPorz e4; ModrzBaz 9, 22 [2 r.]. Cf »co przynależy«.*

cum inf (2): To téz ná zwierzchnego Páná przynależy [*virī principis est*]/ niepodności się czáfu fzczęśliwego powodzenia/ á czáfu niefzczęścia nie truchleć. *ModrzBaz 22, 22.*

Ze zdaniem podmiotowym (1): A ponieważ to ná káždy wiek przynależy/ áby pilnością á przyzwyczáieniem gotował fobie do wczíwych fpraw fńadny przyfłtęp/ tedy pirwízy wiek ták trzeba wychowác y wyćwiczyć/ áby [...] *ModrzBaz 9.*

*Frazy: »co przynależy« [w tym: komu, czemu (5), na kogo (1)] = quod convenit JanStat (7): GroicPorz aa4; Przetoż tam [w liście do Tytusa św. Paweł] porządnie wyliczył/ [...] co fńarym przynależy/ młodym/ wfluguiącym fłowem Bożym/ y wźem flugom poópolitym. *RejPosWstaw 21v; MycPrz A2v*; niektórzy z nich [*kmieci*] w pychę podnořą fie w drogich fźátách chodząc/ y wydatki wielkie czyniąc/ co ich fńanu nie przynależy *SarnStat 293 [idem (2)] 665, 920*; Sczęścieś do nas wprowadźił/ z dořátkiem wřzech rzeczy/ Máiąć/ co przynależy/ wfyłtko w mądréy pieczy. *GosłCast 17.**

»jako przynależy [czemu]« (2): *RejPos 306*; ktorzi [*kilku rządzących państwem*] ielfi fię w tey mierze ták fprawuią iáko lámey cnoćie y iey przyrodzeniu przynależy [*quae [oligarchia] si virtutem in primis spectet*]/ zową ie *Aristokratia*/ to ielt/ porządne ofob zacnych panowánie *ModrzBaz 3v.*

Szereg: »przynależć i przystać« [szyk 1:1] (2): że ye [*te nauki*] zową *Artes liberales* tho yelt/ wolne flácheckie/ że nie nyewolnikom ále wolnym ludziom wylce przynależą y przyfłtoyą. *GliczKsiąź M4v, O4v.*

a. Bezpodmiotowo: trzeba, powinien (powinno się) [w tym: komu (4), cum inf (4)] (5) : Powodowi co przynależy obáczác niź fye wda w Práwo. *GroicPorz f2*; á ktorzi maią krew łatwą ku zapaleniu/ tym gdy słońce pali wpokoju być przynależy. *KwiatKsiąź N4v, A4v*; Trzy rzeczy kładźie/ ofiárę/

poft y modlitwę: otóż ty nie możelz [...] ze trzech rzeczy dwu vczynić: ále káždy zofobná rozumieć przynależy. *BiałKat* 348v; [A inżnych dni żimnych [...] [*Spartanie*] musieli fię ćwiczyc ná polu/ by [...] y vmyfły y ciála żołnierskie nie ofłabiály. Bárzo przynależy lás rąbác/ ciężary dźwigác/ rowy przeskákiwác/ pływać po morzu álbo rzece/ [...] *BusLic* 47].

Fraza: »jako [komu] przynależáło« (1): A wżák vmárl [*Zygmunt August*] w takim doftátku iáko prawdziwy Krol/ wżák rofpráwił dom fwoy iáko iemu przynależáło? *BiałKaz* M2v.

8. *Być zobowiązany do czegoś [na co]* (1) : iż fię częftokróć tráfia fádóm Ziemfkim nie bywác dla niebytności tych/ którzy máią fprawiedliwość fkázowác: [...] iákóz poftánawiamy: áby w koždéy Ziemi Królestwá náfzého fady Ziemfkie czterzykroć do roku były odpráwowáné. Ná których Rocéch niech będą y ná nich niech siedzą ci/ którzy względem Doftoiénftwá álbo Vrządu ná fądzenie ich przynależą [*qui ad iudicia celebranda ... pertinent JanStat* 454] *SarnStat* 915.

Synonim: 1. służyć.

Formacje współrdzenne cf 2. LEC.

Cf **PRZYNALEŻĄCY, PRZYNALEŻENIE**

ZCh